

Beste Groei&Bloeiërs,

De zomer ligt al weer achter ons, de meteorologische herfst is al weer begonnen! Een groeizame zomer was het zeker, waarbij wij ons in Noordoost Friesland gelukkig mogen prijzen dat noodweer aan ons voorbij is gegaan. Nu maken we ons op voor een nieuw seizoen, vol activiteiten. We hebben als altijd geprobeerd een gevarieerd aanbod te bieden, met interessante lezingen, creatieve workshops en excursies naar boeiende tuinen. Voor elk wat wils! Hieronder zijn alle activiteiten nog eens opgesomd, meer informatie vindt u ook op onze [website](#). Het bestuur wenst u een goed najaar en graag tot ziens bij een van onze activiteiten!

Agenda activiteiten NO Friesland

- * Mei-september Tuinliefhebbersclub
- * 16 september Excursie Kwekerij aan de Dijk, Menkemaborg, Noordpolderzijl
- * 18 september Lezing "Het hele jaar bijzondere planten in de tuin" door Gerrie Veenstra
- * 30 september Plantjeruil bij Durk en Eelkje Postma, Foarwei 38, Driezum
- * 9 oktober Workshop Terracotta pot vol bollen
- * 13 november Lezing "De wereld in je tuin" door Wiecher Huisman
- * NIEUW Zaterdag 25 november Workshop Ecoprinten
- * 11 december Kerstworkshop
- * 18 december Lezing "Indonesië, gordel van Smaragd" door Piet Boersma, aansluiten kerstborrel. Let op: aanvang 13.30 uur!
- * 12 februari Jaarvergadering met aansluitend lezing "Duurzaam moestuinieren" door Sabrina Zeddies
- * 18 maart Voorjaars- en paasworkshop
- * 25 maart Lezing "De 4-seizoenen tuin" door Nitha Annink
- * 13 mei Workshop Hanging basket

Programma lezingen

Onderwerp: Lezing "Het hele jaar bijzondere planten in de tuin" door Gerrie Veenstra

Wanneer: Maandag 18 september 2023

Waar: Dorpshuis "De Nije Warf", Foarwei 31A, 9113 PA Wouterswoude

Aanvang: Inloop vanaf 19.30 uur, aanvang lezing 19.45 uur. Eindtijd ± 22.00 uur

Entree: Entree is € 3,50 (niet leden € 5,50). Dit is inclusief een kopje koffie of thee.

Het hele jaar bijzondere planten in de tuin

Gerrie Veenstra is bekend van Kwekerij De Botterhutte in Halle (Achterhoek). Hier kweekt hij bijzondere en ook zelden aangeboden tuinplanten. In de tuin bij de kwekerij is te zien hoe deze kunnen worden toegepast.

Hosta's nemen een speciale plaats in de tuin. Gerrie heeft meer dan 2000 (!) verschillende soorten, waaronder zeer zeldzame exemplaren. Een groot deel ervan is ook in de verkoop. Tijdens deze lezing vertelt Gerrie met welke planten je je tuin het gehele jaar door aantrekkelijk kunt houden.

Hij heeft beloofd een deel ervan mee te brengen voor de verkoop, dus portemonnee mee!

Onderwerp: Lezing "De wereld in je tuin" door Wiecher Huisman

Wanneer: Maandag 13 november 2023

Waar: Dorpshuis "De Nije Warf", Foarwei 31A, 9113 PA Wouterswoude

Aanvang: Inloop vanaf 19.30 uur, aanvang lezing 19.45 uur. Eindtijd ± 22.00 uur

Entree: Entree is € 3,50 (niet leden € 5,50). Dit is inclusief een kopje koffie of thee.

De wereld in je tuin

Wiecher Huisman is bekend als tuinontwerper. In Gasselte (Drenthe) ligt zijn arboretum 'Arcadië', een collectietuin waarin hij zijn stijl en werkwijze presenteert en ook experimenteert met diverse beplantingen.

In zijn lezing neemt Wiecher ons mee door allerlei landschappen, hij laat planten en bomen in hun natuurlijke omgeving zien en vertelt hoe hij de sfeer van deze landschappen vertaalt naar natuurlijke, onderhoudsvriendelijke tuinontwerpen.

Hij gebruikt daarbij geen standaardassortiment zoals dat bij het tuincentrum verkrijgbaar is. 'Er zijn andere, fraaiere soorten met vaak veel betere eigenschappen!', zegt Wiecher, en na deze lezing weten ook wij welke dat zijn!

1(Foto: Wiecher Huisman)

Tuinliefhebbersclub en Open Tuinen

De club heeft dit voorjaar al interessante bezoeken gebracht aan de tuin van Fokke Zijlstra (De Westereen) en De Goudbek (Ternaard). Beide tuinen boden in het (vroeg) voorjaar al heel wat moois! Leuk om van de eigenaren het 'verhaal achter de tuin' te horen en nieuwe planten en combinaties te ontdekken! Hier en daar werden ook stekjes uitgedeeld of geruild. De vijf Open Tuinen weekenden in het kader van *Fryslân iepenet syn túnen 2023* werden ook goed bezocht door belangstellenden uit de buurt, maar ook van verder weg, soms zelf de andere kant van het land.

We vinden dat op social media de informatie over welke tuin wanneer open is, nog wel verbeterd kan worden. Daar gaan we volgend seizoen voor zorgen.

Ook een uitnodiging krijgen als een lid de tuin openstelt buiten de reguliere openingsmomenten? Stuur een e-mail aan Helma Sjamaar (hsjamaardupuis@hotmail.com) en je komt op de verzendlijst.

Vervoer gezocht...

Vervoer gezocht

Eén van onze leden woont in Kollumerzwaag. Graag wil zij onze ledenavonden bijwonen maar zij beschikt helaas niet over vervoer. Wie wil haar ophalen en na afloop weer thuisbrengen? Meld je bij Helma Sjamaar (hsjamaardupuis@hotmail.com) en zij zorgt ervoor dat jullie met elkaar in contact worden gebracht. Bij voorbaat dank!

Plantenruilmarkt

Op zaterdag 30 september 2023 is het weer zover: plantenruilmarkt! Voor leden, van leden. Dit is de tijd om te groot geworden planten te scheuren en uit te delen. De plantenmarkt is ook de plek om je overschot aan zaailingen kwijt te raken. Niet alleen vind je hier vast een paar mooie aanwinsten voor je tuin. Er is ook ruim gelegenheid voor een praatje met andere tuinliefhebbers, met een bakje koffie erbij. We houden de Plantenruilmarkt altijd op een locatie die zelf al de moeite waard is! Kom je ook? Koffie en thee staan klaar!

De ruilmarkt is dit keer bij: Durk en Eelkje Postma, Foarwei 38, Driezum. Welkom van 10.00-12.00 uur. Parkeren aan de Foarwei!

Tuinen struinen 2023, excursies

Samen een dagje tuinen en kwekerijen bezoeken

Dit seizoen hebben we al twee mooie dagexcursies met mooie tuinen en kwekerijen bezocht die zeer de moeite waard waren om te bezoeken.

De derde excursie staat gepland op 16 september. Het is de bedoeling om met een aantal auto's samen een dag op stap te gaan. Afhankelijk van de situatie bezoeken we 2 en/of 3 tuinen/kwekerijen. Het liefst in combinatie met een ontvangst of rondleiding of eenvoudige lunch.

Bij voldoende belangstelling gaan deze excursies door.

We vertrekken samen vanaf een van tevoren afgesproken punt met eigen auto's, waarbij we zoveel mogelijk de deelnemers laten carpoolen.

Het is de bedoeling om 's ochtends tussen 8.30 en 9.00 uur te vertrekken en tussen 17.00 en 17.30 uur weer terug te zijn. De genoemde kosten zijn inclusief carpoolkosten. Wilt u op de dag zelf de kosten van de excursie contant betalen bij Yda of Tineke? Alvast bedankt!

Geïnteresseerden kunnen zich voor de afzonderlijke dagtochtjes opgeven via de link die bij deze excursie staat vermeld. *Lukt dat niet, kunt u zich telefonisch opgeven bij Tineke Adema- Speelman, tel. 06-23124767 of e-mail: tinekeadema@hotmail.com*
 Graag willen we bij uw aanmelding uw naam, woonplaats, email-adres en telefoonnummer weten maar ook of u bereid bent zelf te rijden en (hoeveel) gasten u mee kunt nemen.

De excursiecommissie,
 Yda van der Wal en Tineke Adema- Speelman

Excursie Kwekerij aan de Dijk, Menkemaborg, Noordpolderzijl

16 september

Kwekerij en Kijktuin Aan de Dijk

Laat je verrassen door de tuin en kwekerij aan de slapersdijk in het noordelijkste dorpje van Groningen. Smalle paadjes leiden je langs een dijk beplant met grassen en vaste planten. Een bamboebosje ,een stobbentuin met schaduwplanten en varens zorgen voor een oase van rust en sfeer in het uitgestrekte vlakke hogeland.

Dit weekend zijn er Open (grassen) Dagen bij [Kwekerij Aan de Dijk](#) in Oudeschip. Kwekerij Aan de Dijk is een gespecialiseerde kwekerij van Siergrassen, vaste(schaduw) planten, varens en Bamboe. Het is een kleinschalige kwekerij met een breed assortiment. Soorten waar zij enthousiast over zijn vanwege hun luchtige sierlijkheid, de bijzondere bladvormen, hun onverwoestbaarheid, de subtiele bloei. Botanische rariteiten en liefhebbersplanten. U kunt hier planten kopen. Neemt u wel contant geld mee, u kunt hier niet pinnen.

Menkemaborg

[De Menkemaborg](#) is een kasteelmuseum, gelegen te Uithuizen in het noordoosten van de provincie Groningen. De Menkemaborg is in oorsprong een uit de 14de eeuw daterend huis, een zogenaamd 'stenhuis', dat in de loop der tijd vergroot is. Bij deze borg liggen tussen de beide grachten verschillende en bijzondere tuinen. Maak een wandeling door de historische tuinen en dwaal rond in de doolhof om in het midden uit te komen bij de bijzondere plataan. We genieten hier een eenvoudige lunch.

Noordpolderzijl

Noordpolderzijl is een buurtschap op het Hogeland en bevindt zich aan de noordkust van Groningen. Zoals de naam al aangeeft ligt het aan een zijk, oftewel een spuisluis. Hier bevindt zich de kleinste zeehaven van Nederland en de dijk die het land scheidt van de Waddenzee. Aan de landzijde staat de oude sluiswachterswoning 't Zielhoes dat al sinds jaar en dag een nostalgisch bruin café is. Vanaf de dijk is van een mooi uitzicht te genieten.

Vertrek: 8.30 uur, eindtijd 17.30 uur

Kosten: +/- €32,50 (is inclusief entrees, koffie/thee en carpoolkosten). Overige kosten zijn voor eigen rekening. Lunch: ieder neemt zijn/haar eigen lunchpakket mee.

Aanmelden: U kunt zich [hier aanmelden voor de excursie op 16 september](#) (t/m 10 september).

Workshops

Workshop bollenmand

- Onderwerp:** Bollenmand
Wanneer: Maandag 9 oktober 2023
Waar: Tuincentrum de Triemen, De Triemen 5A 9296 MB Triemen
Aanvang: 19.30-21.30 uur
Kosten: De kosten zijn incl. koffie, thee of chocolademelk en wat lekkers €30,00, niet-leden €35,00. Dit is inclusief een terracotta pot, bollen en grond.
 Neemt u zelf een mand of grote pot mee, dan is het €27,50, niet-leden €30,00.

Een grote terracotta pot vol vrolijke voorjaarsbloeiers waar je maandenlang plezier van hebt. Cheerfulness, Early Sunlight, Abba, Tarda enz. Allemaal klinkende en veelbelovende soorten voor een mooie en langbloeiende bollenmand.

Thuis een bollenmand maken is natuurlijk leuk, maar is het niet veel gezelliger als we dit samen doen op de leuke locatie van kwekerij de Triemen? Hier staat alles voor u klaar, u krijgt alle hulp en uitleg die u nodig hebt. Bovendien kun je in de pauze genieten van een heerlijk kopje koffie, chocolademelk of thee met een heerlijk stuk cake. De mand wordt gevuld volgens het sandwich- of lasagnesysteem. We plaatsten steeds een aantal bollen in een laag en daarop een laag potgrond, op dezelfde manier worden de volgende lagen geplaatst. Tot slot komen er nog viooltjes boven in de mand. Je maakt een ontzettend leuke voorjaarsmand met veel verschillende soorten bollen, waar je door de vrolijke kleuren spontaan vrolijk en blij van wordt!

En dan is het wachten op de eerste tekenen van de lente: zoals een goochelaar de ene na de andere verrassing uit de hoge hoed tovert, komen er straks weken lang de mooiste bloemen tevoorschijn. Vanaf februari tot juni kunt u genieten van bloeiende bloembollen. Daarna kunt u de bollenmand gebruiken voor leuke eenjarige welke weinig eisen stellen, zoals luciferplantje of Bacope. En in de herfst zet u de bollenmand weer buiten, plant er een paar leuke viooltjes bij en begint het opnieuw. Er zijn mensen die al 5 manden hebben en doordat we elk jaar een nieuwe samenstelling maken hebben ze ook vijf verschillende manden. Uiteraard is het wel van belang om de bollen goed te bemesten, zodat er zich goede grote bollen kunnen ontwikkelen.

Voorgaande jaren hebben we erg gezellige avonden gehad met deze workshop, waar we bovendien ook nog veel tips en weetjes krijgen. Bij voldoende deelname willen we dit jaar weer een organiseren.

Kosten voor Groei en Bloei leden €30,00. Wie zelf een mand of grote pot meeneemt €27,50.
Voor niet-leden resp. €35,00/€30,00.

Doet u mee? Opgave bij Romkje de Hoop. Tel. 0511-441562 of e-mail:
workshop@detriemen.com

Workshop Introductie Ecoprinten

Onderwerp: Introductie Ecoprinten
Wanneer: Maandag 25 november 2023
Waar: Nog te bepalen
Aanvang: 14.00-17.00 uur
Kosten: € 32,50 leden, € 35 niet-leden. Dit is inclusief alle materialen (met uitzondering van plantaardig materiaal om mee te drukken), en consumpties.

Wat is ecoprinten

Met eco printen kun je natuurlijke materialen (bladeren, bloemen) afdrucken op papier of stof. Door het materiaal op de gekozen ondergrond te leggen en vervolgens te stomen, ontstaan de afdrukken. De pigmenten in het natuurlijke materiaal geven door het stomen namelijk af op de stof. Je krijgt de meest wonderlijke en prachtige afdrukken van de natuur. Het is een kwestie van eindeloos proberen en experimenteren, en je laten verrassen door de onverwachte en prachtige resultaten.

Inhoud workshop

In deze workshop leer je de grondbeginselen van ecoprinten met behulp van de hittepers. Je maakt afdrukken op verschillende soorten papier met verschillende natuurlijke materialen. Het is erg leuk om te printen met materiaal uit je eigen tuin, maar bij de start van de workshop kan ook ter plekke materiaal verzameld worden. In de herfst ligt een overvloed aan bruikbaar materiaal voor het oprapen! De afdrukken kun je bijvoorbeeld gebruiken om (menu)kaarten te maken of om op te hangen. De workshop wordt gegeven door Corita van der Veen uit Leeuwarden. Voor het printen gebruikt zij voornamelijk de hittepers.

Max aantal deelnemers: 6. Bij minder aanmeldingen gaat de workshop niet door.

Activiteiten andere afdelingen

In de omgeving van Meppel en Hogeveen doen veel tuinbezitters mee aan het **open tuinen weekend op 9 - 10 september** Zie het overzicht op <https://www.opentuinencarouselndrenthe.nl/>.

Wist u dat...

Heeft u een nieuw emailadres? Wilt u dit dan doorgeven aan Romke Sibma van de ledenadministratie. Email: r.sibma2@knid.nl? Alvast bedankt!

Social media

Op onze website staan al onze activiteiten en nieuwtjes! <https://nofriesland.groei.nl> Mocht u foto's of andere zaken op de website willen plaatsen dan kunt u contact opnemen met Helma Sjamaar: hsjamaardupuis@hotmail.com

Bestuurssamenstelling en Activiteiten

Bestuur:

Functie	Naam	
Voorzitter	Vacant	
Secretaris	Monique van den Berg	info@nofriesland.groei.nl
Penningmeester	Romkje de Hoop	dehoop@romkje.frl
Algemeen lid	Yda van der Wal	
Algemeen lid	Helma Sjamaar	hsjamaardupuis@hotmail.com

Functie	Naam	
Ledenadministratie	Romke Sibma	r.sibma2@knid.nl
Redactie	Tineke Adema	tinekeadema@hotmail.com
Social media	Helma Sjamaar	hsjamaardupuis@hotmail.com

Activiteiten	Naam	
Open tuinen	Monique van den Berg en Helma Sjamaar	info@nofriesland.groei.nl hsjamaardupuis@hotmail.com
Workshops	Romkje de hoop	dehoop@romkje.frl
Excursies	Yda van der Wal	0519-561690
	Tineke Adema	tinekeadema@hotmail.com
Bloemschikken	vacant	
Tuinliefhebbersclubje	Helma Sjamaar	hsjamaardupuis@hotmail.com
Plantenruilmarkt	Yda van der Wal	info@nofriesland.groei.nl
Lezingen	Helma Sjamaar	hsjamaardupuis@hotmail.com